EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 18.12.2025.
COM(2025) 773 final

2025/0407 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko Austriju pilnvaro grozīt tās spēkā esošo divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici, lai atļautu kabotāžas pārvadājumus, kad pierobežas reģionos starp abām valstīm tiek sniegti starptautiski pasažieru autopārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Priekšmets

Austrijas un Šveices pierobežas reģioni ir cieši integrēti. Daudzi Austrijas iedzīvotāji dodas strādāt uz Šveici un otrādi, un pārrobežu pasažieru plūsma pa autoceļiem ir dinamiska. Tiek piedāvāti vairāki pārvadājumu pakalpojumi ar autobusu, kas šķērso robežu un tādējādi savieno abu valstu pierobežas reģionus.

Pasažieru un kravu divvirzienu autopārvadājumus starp Šveici un ES reglamentē Nolīgums starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem[1] (turpmāk "Sauszemes transporta nolīgums").

Saskaņā ar Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 1. punktu "[*p*]*ārvadājumus starp divām vietām, kas atrodas vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā, nedrīkst veikt operatori, kas veic uzņēmējdarbību otras Līgumslēdzējas puses teritorijā*". Tas nozīmē, ka pārvadātāji, kas veic pasažieru pārrobežu pārvadājumus, vedot pasažierus, drīkst tikai un vienīgi šķērsot robežu vai arī pasažierus pārvadāt tās Līgumslēdzējas puses teritorijā, kurā tie ir iedibināti. Šveicē iedibinātie autobusu operatori nedrīkst pasažierus pārvadāt starp divām vietām Austrijas robežas pusē, savukārt ES iedibinātie operatori nedrīkst pasažierus pārvadāt starp diviem punktiem Šveices robežas pusē.

Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 2. punkts pieļauj iepriekš pastāvējušās tiesības saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem, kas noslēgti starp atsevišķām dalībvalstīm un Šveici un kas bija spēkā laikā, kad tika noslēgts Sauszemes transporta nolīgums, ar nosacījumu, ka nepastāv diskriminācija starp ES pārvadātājiem un netiek kropļota konkurence. Tādējādi kabotāža pasažieru pārvadājumos ar autobusiem attiecībā uz Šveici var būt iespējama, ja starp dalībvalsti un Šveici noslēgtā nolīgumā, kas bija spēkā 1999. gada 21. jūnijā, tas bija paredzēts. Praksē nevienā no attiecīgajiem divpusējiem tolaik spēkā esošajiem nolīgumiem starp dalībvalstīm un Šveici nebija paredzētas kabotāžas tiesības attiecībā uz pasažieru autopārvadājumiem ar autobusiem[2].

Austrija 2025. gada 17. marta vēstulē informēja Komisiju, ka tā vēlētos, lai Savienība tai piešķir pilnvaras saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu grozīt savu 1958. gada 22. oktobra divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici[3], lai atļautu kabotāžas pārvadājumus, kad tiek sniegti pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem abu valstu pierobežas reģionā. Ar Sauszemes transporta nolīgumu izveidotās ES un Šveices Iekšzemes transporta komitejas 2025. gada jūnija sanāksmē Šveice informēja Komisiju, ka tā arī ir ieinteresēta minētajā nolūkā grozīt šo nolīgumu.

---

[1] OV L 114, 30.4.2002., 91.–131. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.

[2] Lai gan Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 2. punkta pēdējā teikumā ir norādīts, ka attiecīgās tiesības ir uzskaitītas minētā nolīguma 8. pielikumā, pašlaik 8. pielikumā ir uzskaitītas tikai pasažieru pārvadājumu tiesības trīspusējā satiksmē (saskaņā ar Sauszemes transporta nolīguma 19. panta 2. punktu), bet nekādas tiesības attiecībā uz kabotāžu.

[3] *BGBl.* (Austrija) Nr. 123/1959, 1959_123_0.pdf.

Kabotāža pasažieru pārvadājumos ar autobusiem var uzlabot transporta operāciju efektivitāti, jo ļauj palielināt transportlīdzekļa noslodzes koeficientu. Tādēļ ES nostāja kopumā ir labvēlīga tam, lai atvērtu kabotāžas tirgu, kā tas ir ES saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautiskajam autobusu pārvadājumu tirgum[4] (turpmāk "Regula (EK) Nr. 1073/2009"). Atļauja veikt kabotāžas pārvadājumus saistībā ar starptautisku pasažieru pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu ar autobusiem pierobežas reģionos starp Austriju un Šveici ļautu iesaistītajiem pārvadātājiem kļūt konkurētspējīgākiem un efektīvākiem.

Jāatzīmē, ka iepriekš līdzīgas atļaujas ir piešķirtas Vācijai[5] un Itālijai[6].

Par ES kompetenci

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 2. punktā paredzēts, ka "*Savienības ekskluzīvā kompetencē ir arī noslēgt starptautisku līgumu, ja tā slēgšana ir paredzēta Savienības leģislatīvajā aktā vai ja tas ir nepieciešams, lai ļautu Savienībai īstenot tās iekšējo kompetenci, vai tiktāl, ciktāl līguma slēgšana ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu*".

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009 kabotāžas pārvadājumus Savienībā ar konkrētiem nosacījumiem drīkst veikt tikai tie pārvadātāji, kam ir Kopienas atļauja. Starptautiskās saistības, kas ļauj citiem pārvadātājiem, jo īpaši pārvadātājiem no trešām valstīm, veikt šādas darbības, ietekmē iepriekš minēto regulu LESD 3. panta 2. punkta nozīmē[7].

Turklāt šādas starptautiskās saistības ietekmē arī Sauszemes transporta nolīgumu, jo īpaši tā 20. pantu. Tās nav atļautas ar minētā panta 1. punktu, izņemot gadījumus, kas noteikti tā 2. punktā.

Līdz ar to saistības, piemēram, Austrijas plānotās saistības, ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tomēr saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu Savienība drīkst pilnvarot dalībvalstis rīkoties jomās, kurās tai ir ekskluzīva kompetence.

Šā priekšlikuma mērķis ir pilnvarot Austriju grozīt spēkā esošo divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici nolūkā atļaut kabotāžas pārvadājumus, kad abu valstu attiecīgajos pierobežas reģionos tiek sniegti starptautiski pasažieru autopārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem.

Procedūra

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1073/2009 (2009. gada 21. oktobris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautiskajam autobusu pārvadājumu tirgum un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 561/2006 (OV L 300, 14.11.2009., 88. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1073/oj).

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/853 (2020. gada 18. jūnijs), ar ko Vāciju pilnvaro grozīt tās divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici, lai atļautu kabotāžas pārvadājumus, kad tiek sniegti starptautiski pasažieru autopārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem pierobežas reģionos starp abām valstīm (OV L 198, 22.6.2020, 44. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/853/oj).

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/854 (2020. gada 18. jūnijs), ar ko Itāliju pilnvaro vest sarunas un noslēgt ar Šveici nolīgumu, kas atļauj kabotāžas pārvadājumus, kad tiek sniegti starptautiski pasažieru autopārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem pierobežas reģionos starp abām valstīm (OV L 198, 22.6.2020., 47. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/854/oj).

7 Par līdzīgu situāciju sk. Eiropas Savienības Tiesas 2017. gada 16. maija atzinumu 2/15, EU:C:2017:376, 189. un 190. punktu.

Kabotāžas pārvadājumi, ko Savienībā veic trešo valstu pārvadātāji, kuriem nav Kopienas atļaujas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009, ietekmē autobusu pārvadājumu iekšējā tirgus darbību, kā to ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009 noteicis Savienības likumdevējs. Tāpēc jānodrošina, ka LESD 2. panta 1. punktā minēto pilnvarojumu Savienības likumdevējs piešķir saskaņā ar LESD 91. pantā minēto likumdošanas procedūru.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pašlaik Sauszemes transporta nolīgums neatļauj kabotāžas pārvadājumus veikt pasažieru autopārvadājumos ar autobusiem. Tomēr Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 2. punktā ir īpaši atļauts turpināt izmantot esošās kabotāžas tiesības ar nosacījumu, ka nenotiek diskriminācija starp ES pārvadātājiem un netiek traucēta konkurence. Nolīgums starp Austriju un Šveici, kas atļautu kabotāžas pārvadājumus, kad tiek sniegti starptautiski pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem, nemainītu Šveices tiesības saskaņā ar Sauszemes transporta nolīgumu. Turklāt spēkā esošā divpusējā nolīguma grozīšana, kura attiecas tikai uz kabotāžu attiecīgajos pierobežas reģionos un kurā tiek ievēroti nosacījumi, kas ir identiski Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 2. punktā noteiktajiem nosacījumiem par nediskrimināciju un neizkropļotu konkurenci, ir saskaņā ar politiku, kas ir šajā noteikumā paredzētā izņēmuma pamatā.

ES teritorijā kabotāža pasažieru autopārvadājumos ar autobusiem ir atļauta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1073/2009 noteikumiem. Minētās regulas 15. pants atļauj kabotāžas pārvadājumus ES šādos gadījumos: 1) neregulāri pārvadājumi, 2) speciāli regulāri pārvadājumi, ja tie ietverti līgumā, kas noslēgts starp organizētāju un pārvadātāju, 3) regulāri pārvadājumi, ko veic kā regulārus starptautiskus pārvadājumus, izņemot pārvadājumu pakalpojumus, kas nodrošina pilsētas centra vai konurbācijas vajadzības un vajadzības pēc pārvadājumiem starp tām un apkārtējām teritorijām. Minētās regulas darbību ietekmētu divpusējā autotransporta nolīguma grozīšana, kā to pieprasījusi Austrija, bet šī ietekme būtu pietiekami ierobežota, ja atļauja tiktu piešķirta, pamatojoties uz iepriekš minētajiem nosacījumiem.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Spēkā esošā Austrijas un Šveices divpusējā autotransporta nolīguma grozīšana nolūkā atļaut kabotāžas pārvadājumus, kad abu valstu attiecīgajos pierobežas reģionos tiek sniegti starptautiski pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem, nebūtu pretrunā nevienai citai Savienības politikai.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 2. panta 1. punkts un 91. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikums ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

- **Proporcionalitāte**

Šā priekšlikuma vienīgais mērķis ir saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu pilnvarot Austriju grozīt spēkā esošo divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici nolūkā atļaut kabotāžas pārvadājumus, kad pierobežas reģionos starp abām valstīm tiek sniegti starptautiski pasažieru autopārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem. Tādējādi ierosinātais Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Kabotāžas pārvadājumi Savienībā, ko veic trešo valstu pārvadātāji, kuriem nav Kopienas atļaujas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009, ietekmē autobusu pārvadājumu iekšējā tirgus darbību, kā to ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009 noteicis Savienības likumdevējs. Tāpēc jānodrošina, ka LESD 2. panta 1. punktā minēto pilnvarojumu Savienības likumdevējs piešķir saskaņā ar LESD 91. pantā minēto likumdošanas procedūru. Ierosinātais tiesību akts pēc savas būtības ir individuāls pilnvarojums, kas jāpieņem pēc attiecīga Austrijas pieprasījuma. Tāpēc tam vajadzētu būt lēmumam, kas adresēts Austrijai. Tādējādi ierosinātais Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums ir piemērots instruments, lai saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu Austrijai tiktu piešķirtas pilnvaras rīkoties šajā jautājumā.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Austrijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

2025/0407 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko Austriju pilnvaro grozīt tās spēkā esošo divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici, lai atļautu kabotāžas pārvadājumus, kad pierobežas reģionos starp abām valstīm tiek sniegti starptautiski pasažieru autopārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 2. panta 1. punktu un 91. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[2],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Nolīguma starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem[3] (turpmāk "Sauszemes transporta nolīgums") 20. panta 1. punktu pasažieru pārvadājumi ar autobusiem starp divām vietām, kas atrodas vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā, pārvadātājiem, kas iedibināti otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, t. s. "kabotāža", nav atļauti.

(2) Saskaņā ar Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 2. punktu esošās kabotāžas tiesības saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem, kas noslēgti starp dalībvalstīm un Šveici un bija spēkā brīdī, kad tika noslēgts Sauszemes transporta nolīgums, proti, 1999. gada 21. jūnijā, var turpināt izmantot, ar noteikumu, ka nenotiek diskriminācija starp Savienībā iedibinātiem pārvadātājiem un netiek traucēta konkurence. 1958. gada 22. oktobra Austrijas un Šveices divpusējā autotransporta nolīgumā[4] nav atļauti kabotāžas pārvadājumi, kad starp abām valstīm tiek sniegti pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem. Tāpēc tiesības veikt šādus pārvadājumus nav starp tām tiesībām, uz kurām attiecas Sauszemes transporta nolīguma 20. panta 2. punkts.

(3) Starptautiskās saistības, kas ļauj Šveicē iedibinātiem pārvadātājiem veikt kabotāžas pārvadājumus Savienībā, var ietekmēt Sauszemes transporta nolīguma 20. pantu tiktāl, ciktāl šis noteikums neatļauj šādas darbības.

---

1 OV C […], […], […]. lpp.
2 OV C […], […], […]. lpp.
3 OV L 114, 30.4.2002., 91. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.
4 *BGBl.* (Austrija) Nr. 123/1959

(4) Turklāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/2009[5] kabotāžas pārvadājumus Savienībā ar konkrētiem nosacījumiem drīkst veikt tikai tie pārvadātāji, kam ir Kopienas atļauja. Starptautiskās saistības, kas ļauj trešo valstu pārvadātājiem, kuri nav šādas atļaujas turētāji, veikt šāda veida pārvadājumus, var ietekmēt minēto regulu.

(5) Tādējādi šādas saistības ir Savienības ekskluzīvā ārējā kompetencē. Dalībvalstis var risināt sarunas vai uzņemties šādas saistības tikai tad, ja Savienība tās ir pilnvarojusi saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu.

(6) Kabotāžas pārvadājumi, ko Savienībā veic trešo valstu pārvadātāji, kam nav Kopienas atļaujas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009, ietekmē autobusu pārvadājumu iekšējā tirgus darbību, kas noteikta minētajā regulā. Tāpēc jānodrošina, ka LESD 2. panta 1. punktā minēto pilnvarojumu Savienības likumdevējs piešķir saskaņā ar LESD 91. pantā minēto likumdošanas procedūru.

(7) Austrija 2025. gada 17. marta vēstulē prasīja Savienības pilnvarojumu grozīt autotransporta nolīgumu ar Šveici nolūkā atļaut kabotāžas pārvadājumus, kad abu valstu attiecīgajos pierobežas reģionos tiek sniegti pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem.

(8) Kabotāžas pārvadājumi ļauj palielināt transportlīdzekļu noslodzes koeficientu, tādējādi palielinot pakalpojumu ekonomisko efektivitāti. Tāpēc ir lietderīgi atļaut šādus pārvadājumus, kad starptautiski pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem tiek sniegti attiecīgajos Šveices un Austrijas pierobežas reģionos. Tas varētu vēl vairāk stiprināt šo pierobežas reģionu ciešo integrāciju.

(9) Lai nodrošinātu, ka attiecīgie kabotāžas pārvadājumi pārmērīgi nemaina ar Regulu (EK) Nr. 1073/2009 izveidotā autobusu pārvadājumu iekšējā tirgus darbību, to atļaujai vajadzētu būt ar nosacījumu, ka nenotiek diskriminācija starp pārvadātājiem, kuri iedibināti Savienībā, un netiek traucēta konkurence.

(10) Tā paša iemesla dēļ tikai Austrijas pierobežas apgabalos būtu jāatļauj kabotāžas pārvadājumi, kad starp Austriju un Šveici tiek sniegti pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem. Šim nolūkam ir nepieciešams definēt Austrijas pierobežas reģionus šā lēmuma nozīmē tā, lai pienācīgi ņemtu vērā Regulas (EK) Nr. 1073/2009 darbību, vienlaikus ļaujot palielināt attiecīgo pārvadājumu efektivitāti,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Austrija ir pilnvarota grozīt spēkā esošo 1958. gada 22. oktobra divpusējo autotransporta nolīgumu ar Šveici, lai, ar nosacījumu, ka nenotiek diskriminācija starp Savienībā iedibinātiem pārvadātājiem un netiek traucēta konkurence, attiecīgajos Austrijas un Šveices pierobežas reģionos atļautu kabotāžas pārvadājumus, kad starp abām valstīm tiek sniegti pasažieru pārvadājumu pakalpojumi ar autobusiem.

[5] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1073/2009 (2009. gada 21. oktobris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautiskajam autobusu pārvadājumu tirgum un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 561/2006 (OV L 300, 14.11.2009., 88. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1073/oj).

Par Austrijas pierobežas reģioniem pirmās daļas nozīmē uzskata Blūdencas, Brēgencas, Dornbirnes, Feldkirhas apriņķus, kas atrodas Forarlbergas zemē, un Landekas rajonu, kas atrodas Tiroles zemē.

2. pants

Austrija informē Komisiju par sava 1958. gada 22. oktobra divpusējā autotransporta nolīguma ar Šveici grozīšanu saskaņā ar šā lēmuma 1. pantu un Komisijai paziņo grozītā nolīguma tekstu. Komisija par to informē Padomi un Eiropas Parlamentu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Austrijas Republikai.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*